

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การปฏิบัติของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพชุมชน ในการป้องกันโรคเบาหวาน ตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ผู้เขียน นางนภาวดี ใจดี

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลชุมชน)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพิมพ์ พุทธิรักษ์กุล ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์อำไพ ชนะกอก กรรมการ

บทคัดย่อ

โรคเบาหวานเป็นโรคที่สามารถป้องกันได้ โดยการลดปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรค ประกอบด้วย การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ และตรวจคัดกรองค้นหาปัจจัยเสี่ยง อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเป็นแกนนำสุขภาพภาคประชาชน จึงมีบทบาทสำคัญในการป้องกันโรคเบาหวานในประชากรกลุ่มเสี่ยง การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านตามยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพชุมชน ในการป้องกันโรคเบาหวาน ตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ประชากรที่ศึกษาเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำนวน 64 คน รวบรวมข้อมูลในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2552 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสัมภาษณ์และแนวคำถามการสนทนากลุ่ม ซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้นตามยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพชุมชนที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด โดยผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 0.93 และค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.91 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพชุมชน ในการป้องกันโรคเบาหวาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 43.89) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างความรู้

ตระหนักและเสริมสร้างพลังชุมชน (ค่าเฉลี่ย 5.05) ด้านการจัดการข้อมูลข่าวสาร (ค่าเฉลี่ย 2.41) และด้านการจัดการลดปัจจัยเสี่ยงต่อโรคเบาหวาน (ค่าเฉลี่ย 36.72)

ผลการศึกษาครั้งนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการวางแผนและสนับสนุนการดำเนินงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในการปฏิบัติกิจกรรมป้องกันโรคเบาหวานในกลุ่มเสี่ยง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title Practices of Village Health Volunteers Based on Community Capacity Building Strategy in Diabetes Prevention in Wiang Sub district, Chiang Saen District, Chiang Rai Province

Author Mrs. Napawadee Jaidee

Degree Master of Nursing Science (Community Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Assistant Professor Dr. Prapim Buddhirakkul Chairperson

Associate Professor Ampai Chanakok Member

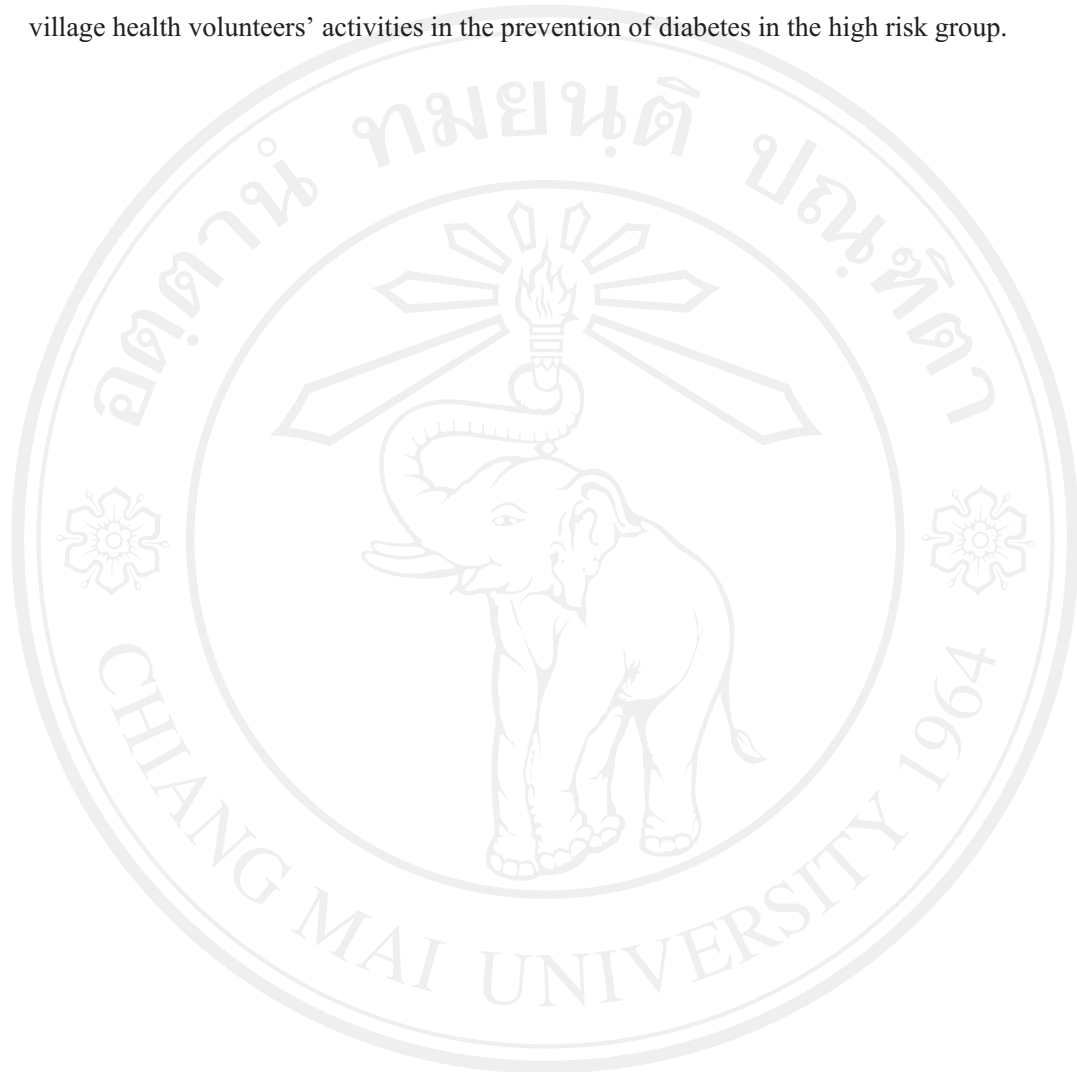
ABSTRACT

Diabetes is a disease that can be prevented by decreasing risk factors including the modification of health behavior and screening for risk factors. Village health volunteers who are the people's health leaders play an important role in the prevention of diabetes in the high risk population group. The aim of this study was to investigate the practices of the village health volunteers in Wiang sub district, Chiang Saen district, Chiang Rai province, based on Community Capacity Building Strategy in diabetes prevention. The population was 64 village health volunteers. Data collection was conducted during October 2009. The instruments used to collect data were the interview form and the guidelines for focus group discussion which were developed based on the Community Capacity Building Strategy mentioned by Ministry of Public Health. The content validity of the instruments had been reviewed by three experts. The content validity index was 0.93 and the Cronbach's alpha coefficient reliability was 0.91. Data were analyzed by using descriptive statistics.

Results of the study showed that the overall score of practices of village health volunteers based on Community Capacity Building Strategy in diabetes Prevention was at a moderate level ($\mu = 43.89$). Also at each dimension, the scores of raising community awareness and community empowerment ($\mu = 5.05$), information management ($\mu = 2.41$) and management of

decreasing risk factor of diabetes ($\mu = 36.72$) were at a moderate level.

The findings could be used as a basis for health care personnel to plan and support village health volunteers' activities in the prevention of diabetes in the high risk group.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved